نام و نام خانوادگی:	به نام خدا مدیریت آموزش پرورش شهرستانهای استان تهران مدیریت آموزش و پرورش شهریار دبیرستان غیر دولتی دخترانه نخبگان آینده نوبت اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲	نام امتحان: فارسی ۳
رشته :		مدت امتحان: ۷۰ دقیقه
شماره صندلی:		تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۰/۱۱
تعداد صفحه: ٤		

نمره با عدد :	امضاء :	تجدید نظر نمره با عدد :	مهر مدرسه
نمره با حروف:	تاریخ :	نمره با حروف: امضاء :	

ردیف	«قلمرو زبانی (۷نمره)»	بارم
۱	معنای واژه هایی را که زیرشان خط کشیده شده است را بنویسید. الف) دیوارهای کهن روم که هنوز طاق ضربی دروازه های آن باقی است حکایت از گذشته دارد. ب) عشق از بهر این معنی فرض راه آمد. پ) نخستین بار گفتش کز کجایی ؟ بگفت از دار مُلک آشنایی	۰/۷۵
۲	معنای « اورند » در کدام گزینه نیامده است؟ الف) اورنگ☐ ب)تخت پادشاهی☐ ج)آونگ☐ د)سریر☐	۰/۲۵
۳	با توجه به معنا، املای صحیح واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف و و واصفان حلیه جمالش به تحیّر ..... (منسوب – منصوب) ب) بخروش چو شرزه شیر ..... (ارقند – ارغند) پ) تن زجان و جان زتن .....نیست (مستور – مسطور) ت)دشمن ..... که در این دشت وسیع عملیات کند (عن غریب – عن قریب)	۱
۴	در میان گروه کلمات زیر ، نادرستی املایی را بیابید و تصحیح کنید . بی خردان سفله - باثق و بلند – سپید معجر – تیلسان مدیترانه – چریغ آفتاب	۰/۵
۵	در هر یک از موارد زیر، یک نادرستی املایی بیابید و درست آن را بنویسید. الف) حق تعالی بنده ای را گزید و مستغرق و خود گردانید تا به درگاهش تجلّی و غرب باشد. ب) پشت سر ما ارتفاعات «کلّه قندی» با استقرار صلاح های زیادی در دست دشمن بود.	۰/۵
۶	با توجه به « دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد»به پرسش های زیر پاسخ دهید: الف) « را» در این عبارت به چه معناست ؟ ب)نقش دستوری واژه ی « دایه »چیست ؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
۷	در هر یک از بیت های زیر ، فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. الف)بشدی و دل ببردی و به دست غم سپردی / شب و روز در خیالی و ندانمت کجایی ب) مصلحت نیست که از پرده برون افتد راز / ورنه در مجلس رندان خبری نیست که نیست	۰/۲۵ ۰/۲۵
۸	با توجه به بیت : « صد تیغ جفا بر سروتن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند» به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) بیت چند جمله است؟ ب) یک ترکیب اضافی در بیت پیدا کرده و بنویسید.	۰/۲۵ ۰/۲۵

www.kanoon.ir

ردیف	«قلمرو زبانی (۷نمره)»	بارم
۹	در عبارت زیر، برای الگوی « نهاد + مفعول + مسند + فعل »یک نمونه بیابید و بنویسید. « ای عزیز ! پروانه ، قوت از عشقِ آتش خورد ،بی آتش قرار ندارد و در آتش وجود ندارد و همه جهان،آتش بیند.»	۰/۲۵
۱۰	در عبارت های زیر « وابسته ی وابسته» کدام است؟ نوع آن را مشخص کنید. الف) تابستان وصال گرم و مهربان می آمد، ما را از غربت زندان شهر به کویر می بُرد. ب)در اینجا می توان چند حلقه چاه عمیق زد.	۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۱	در عبارتِ « آسمانِ کویر، این نخلستان خاموش و پر مهتابی که هرگاه مشت خونین و بی تاب قلبم را در زیر باران های غیبی سکوتش می گیرم، ناله های گریه آلود آن روح دردمند و تنها را می شنوم.» الف) کدام واژه در جایگاه « صفت مضاف الیه»است؟ ب)جملهٔ " پیرو " یا " وابسته " را مشخص کنید. پ)چند نوع نقش تبعی در عبارت وجود دارد؟ ت) زمان فعل های به کار رفته در عبارت چیست؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۲	در کدام گزینه حذف به قرینه معنایی صورت نپذیرفته است؟ الف) یک « پانوراما» در اینجا ساخته شده که از شاهکارهای هنری است.☐ ب) آیینهٔ نگاهت ، پیوند صبح و ساحل لبخند گاه گاهت ، صبح ستاره باران☐ پ) ای جویبار جاری !زین سایه برگ مگریز کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران☐ ت) از سیم به سر یکی کله خود زآهن به میان یکی کمربند☐	۰/۲۵
۱۳	با توجه به بیت: « بفکن زپی این اساس تزویر بگسل زهم این نژاد و پیوند » الف)نوع " واو " را بنویسید. ب) نقش دستوری « تزویر » چیست؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
ردیف	«قلمرو ادبی (۵نمره)»	بارم
۱۴	ابیات زیر را به شکلی درست کامل کنید. الف) ..... زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی ب)گفتی : « به روزگاران مهری نشسته » گفتم :	۰/۵ ۰/۵
۱۵	در عبارت زیر جاهای خالی را پر کنید. الف) « فیه ما فیه » اثر ..... است. ب)شعر « دماوندیه» جزو ادبیات ..... است.	۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۶	کدام اثر به نثر نیست ؟ الف) از پاریز تا پاریس ☐ ب) قصهٔ شیرین فرهاد☐ ج) مثل درخت در شب باران☐ د)تذکرة الاولیا ☐	۰/۲۵
۱۷	« نی نامه » از کدام اثر ادبی گرفته شده است؟	۰/۲۵

www.konoor.ir

ردیف	«قلمرو ادبی (۵نمره)»	بارم
۱۸	آرایه های « حسن تعلیل ، اسلوب معادله ، استعاره و تضاد » به کدام یک از بیت ها مربوط می شود؟	
	الف)عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را / سیل یکسان می کند پست و بلند راه را	۰/۲۵
	ب) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند	۰/۲۵
	پ) ترش بنشین و تیزی مکن که ما را تلخ ننماید / چه می گویی چنین شیرین که شوری در من افکندی	۰/۲۵
	ت) ناله زیر و زار من زارتر است هر زمان / بس که به هجر می دهد عشق تو گوشمال من	۰/۲۵
۱۹	آرایهٔ کدام گزینه در بیت:« در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت » وجود ندارد؟	۰/۲۵
	الف) تشبیه ☐ ب) تناقض☐ ج) کنایه☐ د)مراعات نظیر☐	
۲۰	کدام یک از ترکیبات زیر « اضافهٔ تشبیهی » است ؟	۰/۲۵
	الف) دل زمانه ☐ ب)جور گردن☐ ج) مهد زمین☐ د)جیب مراقبت☐	
۲۱	در کدام یک از بیت های زیر ، آرایهٔ «حسن تعلیل » وجود دارد؟دلیل خود را بنویسید.	۰/۵
	الف) شعر منفجر ای دل زمانه / و آن آتش خود نهفته مپسند	
	ب)تو مشت درشت روزگاری / از گردش قرن ها پس افکند	
۲۲	درعبارت « هر که را زر در ترازوست، زور در بازوست» آرایه های «سجع و جناس»را مشخص کنید.	۰/۵
۲۳	با توجه به بیت : « با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»	
	الف) تهی بودن جیب ، کنایه از چیست؟	۰/۲۵
	ب) در مصراع دوم ، چه تلمیحی به کار رفته است؟	۰/۲۵
ردیف	«قلمرو فکری (۸نمره)»	بارم
۲۴	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.	۰/۲۵
	الف) نالهٔ مرغ اسیر این همه بهر وطن است.	۰/۵
	ب) پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد.	۰/۲۵
	ج)گفت: باید حد زند هشیار مردم مست را	۰/۵
	د) آتش است این بانگ نای و نیست باد	۰/۵
	هـ) ماه با تلألو پرشکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند.	۰/۵
	ن) موسولینی چند صباحی تا قلب آفریقا پیش راند، امّا دولت مستعجل بود.	۰/۵
	و) عشق، به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده ، روی ننماید.	

www-kanoon.ir

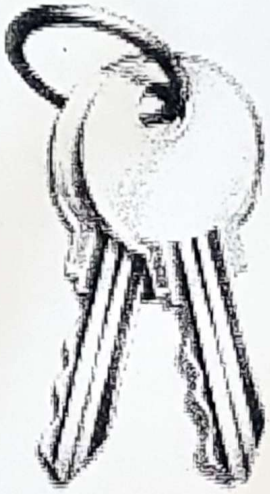
ردیف	«قلمرو فکری (۸نمره)»	بارم
	ی) خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان ح) برکش زسر این سپید معجر	۰/۵ ۰/۵
۲۵	از کدام بیت ، مفهوم «دشوار و پرخطر بودن راه عشق» دریافت می شود ؟ الف) نی حدیث راه پرخون می کند / قصّه های عشق مجنون می کند.☐ ب)روزها گر رفت گو،رو ، باک نیست / تو بمان ، ای آن که جز تو پاک نیست☐	۰/۲۵
۲۶	در بیت :« محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست» منظور از واژه های مشخص شده چیست؟	۰/۵
۲۷	از کدام بیت ،مفهوم « ضرورت بهره گیری از راهنما در روش عرفانی» دریافت می شود؟ الف) کاووس کیانی که کی اش نام نهادند / کی بود؟ کجا بود؟ کی اش نام نهادند؟☐ ب)آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند.☐	۰/۲۵
۲۸	دربارهٔ ارتباط معنایی و مفهومی مشترک بیت و عبارت زیر توضیح دهید. الف)من که هر آنچه داشتم اول ره گذاشتم / حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو ب)در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد وترک خود بکند و خود را ایثار عشق کند.	۰/۵
۲۹	مقصود از « سوخته جان » در بیت : « پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته جان شنو یکی پند» کیست؟	۰/۲۵
۳۰	مصراع « گفت :جرم راه رفتن نیست،ره هموار نیست» به کدام پدیدهٔ اجتماعی اشاره دارد؟	۰/۲۵
۳۱	در بیت : «همت از باد سحر می طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است» مقصود از قسمت مشخص شده چیست؟	۰/۲۵
۳۲	با توجه به مصراع « همه غیبی تو بدانی ، همه عیبی تو بپوشی »، جمله ی اول به کدام صفت خداوند در قرآن اشاره دارد؟	۰/۲۵
۳۳	مفهوم هر یک از بیت های زیر را بنویسید. الف) فرخی زجان و دل می کند در این محفل / دل نثار استقلال ، جان فدای آزادی ب)ابر و باد و مه و خورشید وفلک در کارند / تا تو نانی به کف آریّ و به غفلت نخوری	۰/۵ ۰/۵
۳۴	در بیت « گر کسی وصف او زمن پرسد / بی دل از بی نشان چه گوید باز؟ منظور از «او» و « بی دل » چه کسی است؟ **الهی !** **آن را که به زلف تو دل آویخته باشد** **گر ملک جهانش رود از دست، غمی نیست** **«غمام همدانی»**	۰/۵
	« مـــــــوفـــــق باشـــــید » **«لیلا فدائی»**	

www-kanoon.ir

نام و نام خانوادگی طراح سئوال	به نام خدا	کلید آزمون: فارسی ۳
لیلا خدائی	- مدیریت آموزش و پرورش شهریار دبیرستان غیردولتی نخبگان آینده	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه
تعداد صفحه: ۴ صفحه	نوبت اول 1403–1402	تاریخ آزمون: ۱۱/۱۰/۱۴۰۲

ردیف	سوالات	بارم

۱- الف) طاق احداث شده بین دهانهٔ دو تیرآهن که آن را با آجر و ملاط گچ می سازند.

ب) لازم، ضروری

پ) سوزن

۲- ج) آونگ

۳- الف) منسوب ب) ارغند پ) مستور ت) عن قریب

۴- باسق و بلند - طبلبان مدبّرانه

۵- الف) قرب ب) سلاح ها

۶- الف) به معنای «به» ب) متمم

۷- الف) "شدی" به معنای "رفتی" است و فعل غیر اسنادی است.

ب) "نیست" به معنای "وجود ندارد" است و فعل غیر اسنادی است.

۸- الف) سه جمله است. ب) تیغ جفا

۹- همه جهان (مفعول)، آتش (مسند) بیند (فعل و مسند پذیر)

۱۰- الف) شهر: مضاف الیه مضاف الیه ب) حلقه: ممیّز

۱۱- الف) ناله های گریه آلود آن روح دردمند : صفت مضاف الیه

ب) آسمان کویر، این گلستان خاموش و پر مهتابی که هرگاه ..... می گیرم.

پ) دو نوع

ت) مضارع اخباری

۱۲- الف

۱۳- الف) واو عطف ب) مضاف الیه

۱۴- الف) وجه خدا گر شود منظر تو ب) بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران

۱۵- مولانا ب) پایداری

۱۶- ج

۱۷- مثنوی معنوی

۱۸- الف) اسلوب معادله ب) حسن تعلیل پ) تضاد ت) استعاره

www.kanoon.ir

۲۰ - ج

۲۱ - ب) زیرا علت به وجود آمدن (خداوند) را نشناخته که ذهن به روزگار رفته است که غیر واقعی اما ادبی است .

۲۲ - زر - زور : جناس / ترازو - بازو : تسجیع

۲۳ - الف) فقیر و بی پول بودن ب) تلمیح به داستان جمشید که جامی داشت و بواسطهٔ آن قدرتی

۲۴ - الف) شعرهای من تمام به خاطر عشق به وطن سروده شده است .

ب) خداوند آبروی بندگانش را با انجام گناه آشکار نمی ریزد .

ج) گفت : مردم هوشیار و غیرت باید انسان قدت را ۸۰ ضربه شلاق بزنند .

د) صدای برخاسته از نی به واسطهٔ عشق است و نه بادی که در آن می دمد (عشق سرچشمهٔ همه خوبی هاست)

ه) ماه با درخشش باشکوهش در آسمان شب پدیدار شد و ستارگان نیز در آسمان پیدا شدند .

ن) مولوی مدتی تا مرگ شمس از فراق او دلتنگ و بیقرار بود .

و) عشق در همه جا اقامت نمی کند و به هر انسانی وارد نمی شود . (منظور عشق خداوند است که در همه جا وجود ندارد)

ی) این سرزمین به واسطهٔ خون مردم فداکار شده است . (مقاومت مردم)

ز) (خطاب به (خداوند) روسری سپیدی از سرت بردار ← یعنی برف را با گذاره ات آب کن و فوران کن)

(خطاب به مردم جامعه) که در برابر ظلم و ستم خشم و اعتراضشان را بیرون بریزند)

۱ - الف

- هوش : عشق خدا بی هوش : عاشق ، عارف

- ب

- برای اینکه عشق خدا در دل ما انسانها راه یابد باید از خودمان (افکار و دنیا) بگذریم و دل را خالی کنیم از هر چه غیر خدا

- شاعر (محمدتقی بهار)

- ناهمواری و مساعد نبودن شرایط جامعه

انسانهایی که آزاد هستند و در برابر ظلم و ستم عکس العملی از خود نشان نمی دهند .

- "عالم الغیب" بودن خداوند

۲۹ - الف) برای رسیدن به استقلال و آزادی باید از جان و دل (تمام هستی) گذشت .

ب) غفلت از فراموشی یاد خداوند

۳۰ - او : خداوند بی دل : عاشق ، سوخته

موفق باشید